

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cena: Letno din 32.—, polletno
din 16.—, četrtletno din 9.—, ino-
zemstvo din 64.—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000.—, pol strani din 1000.—
Četrt strani din 500.—, 1/2 strani
din 250.—, 1/4 strani din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda din 1.—

Kaj zahtevajo in kaj dajo?

Koncem meseca avgusta je bil v Nemčiji v mestu Stuttgartu kongres Nemcev v inozemstvu. Udeležile so se ga službene osebe, kakor Hess, namestnik kanclerja Hitlerja, zunanji minister Neurath, propagandni minister Goebels itd. Na tem zborovanju se je od vseh strani poudarjal velik pomen nemštva v inozemstvu za celokupno nemštvo, kakor tudi naloga, ki Nemcem v inozemstvu pripada. Voditelj inozemskih Nemcev Bothe je v svojem govoru poudaril to-le: »Jasno je, da imajo inozemske organizacije Nemcev pred seboj zelo velike naloge; treba bo še dolgo časa, da bodo vsi Nemci v inozemstvu prešinjani z narodno-socialističnim duhom, kakor mi to želimo. Če govorim o Nemcih v inozemstvu, mislim izključno narodne socialiste. Ni pa dovolj, da so oni samo naši strankarski tovariši, marveč morajo tudi biti udani nemški državi. Ni mogoče delati razlike med inozemskimi Nemci in narodnimi socialisti, ker eni in drugi predstavljajo isti pojem. V inozemstvu je prav malo Nemcev, ki nočejo biti narodni socialisti in ki se zgrešeno imenujejo samo Nemce. Za to vrsto tako zvanih Nemcev, ki se bijejo na svoja narodna prsa, pa so kljub temu protivniki nemške države, imamo samo en naziv: izdajalci. Mi nemški narodni socialisti v inozemstvu odločno zavračamo pojem splošnega Nemca, ki teži za tem, da se prilagodi razmeram, kjer živi.«

Besede voditelja inozemskega nemštva so jasne in odkrite. Odkrivajo nam ter postavljajo v svetlo luč nalogo, ki jo pripisujejo nemški narodni socialisti tistim Nemcem, ki prebivajo v raznih državah izven Nemčije. Ti Nemci morajo ostati Nemci, ki so v kulturni zvezi s celokupnim nemštvom. Zajemčena jim mora biti popolna pravica in možnost narodnega obstoja, narodnega življenja, kulturnega razvoja in napredka v vseh panogah javnega življenja. Toda sedanjim mogotcem nemške države to ni dovolj. Mnogo več zahtevajo od inozemskih Nemcev. Vsak od njih mora biti in ostati ne samo Nemec, marveč mora biti prešinjani z narodno-socialističnim duhom, biti mora narodno-socialistični strankar. Kdor ni tak strankar, kdor ni prešinjani z narodno-socialističnim duhom, ni pravi Nemec. Kdor se trka na svoja nemška prsa, pa ni vdan nemški državi, narveč se prilagodi razmeram v posameznih državah, v katerih živi, tak je izdajalec nemštva.

Upravičeni bi bili, da vprašamo Nemce v naši državi, ali so soglasni s temi navodili, ki so jih prejeli na zborovanju inozemskega nemštva v Stuttgartu, ki so se ga udeležili po svojih zastopnikih. V ča-

sopisju ni bilo nobene vesti o tem, da bi bile organizacije nemštva v naši državi izrekle kakšen protest proti načelom in navodilom, ki so bila razglašena na tem zborovanju. Naša državna oblast bo gotovo posvetila tej zadevi potrebno pozornost. Veliko pozornost so govorili in sklepili stuttgartskega vsenemškega zborovanja vzbudili v angleški javnosti, ki je po svojih glasilih (časnikih in listih) ugotovila, da vsenemški stuttgartski kongres pokaže v novi luči ogromno mrežo narodno-socialistične organizacije v državah po vsem svetu, katera je silno velika nevarnost in stalni izvir nemira. O tej stvari nečemo danes podrobneje razpravljati. Naše misli plovejo od Stuttgarta do Celovca. Stuttgart nas uči, kaj Nemci zahtevajo za svoje narodne manjšine, Celovec pa nas uči, kaj Nemci drugorodnim manjšinam dajo. Na Koroškem prebiva narodna manjšina, ki ni bila v Stuttgartu zastopana, ker tje kaj ne spada. Slovenska narodna manjšina je to. Ta manjšina bi bila upravičena zahtevati, da se stuttgartska načela uveljavijo tudi za njo. Kar velja za Nemca, mora tudi veljati za Slovenca: pravice, ki si jih prilaščajo nemške narodne manjšine, morajo veljati tudi za slovensko narodno manjšino.

Naši koroški Slovenci zaostajajo daleč za zahtevami stuttgartskega kongresa inozemskega nemštva. Zvesti državljani so države, v kateri prebivajo, veliko bolj zvesti, kot vsenemški hitlerjanci, ki bivajo na ozemlju Koroške in kojih najiskrenejša želja je, da bi Koroška z vso Avstrijo čim prej izginila v žrelu vsenemške Germanije. Nekaj pa zahtevajo koroški Slovenci, kar jim pripada po božjem in mednarodnem pravu, da smejo ostati in

živeti kot Slovenci. Svoj materni jezik hočejo obdržati, svoje narodno življenje živeti, svojo narodno kulturo ohraniti in izpopolnjevati. Zato zahtevajo slovenske šole za svoje otroke, slovenske duhovnike v svoje župnije, pravico slovenskega jezika pri državnih in deželnih uradih. To so najelementarnejše pravice vsake narodne manjšine. Na stuttgartskem kongresu inozemskega nemštva o tem ni bilo dolgih razprav, ker nemške narodne manjšine uživajo te pravice v popolni meri v vseh državah.

Koroški Slovenci teh pravic nimajo. In vprav ob 17. obletnici plebiscita 10. oktobra 1937 jim je koroško vsenemštvo z odurno nesramnostjo povedalo v obraz, da teh pravic ne bodo nikdar dobili, ker so obsojeni na narodno smrt. Naši bratje na Koroškem umirajo v gospodarskem pogledu in hirajo v narodnem oziru. 17. obletnico koroškega plebiscita so nemško-nacionalni zagrizenci porabili, da to dvojno smrt našega naroda na Koroškem pospešijo. Uprizorili so šumne svečanosti ter priredili denarne zbirke. Prve naj bi zlo-mile slovensko narodno zavest, druge pa ugrabile slovensko narodno posest. Tako nas vsaka obletnica koroškega plebiscita pouči ter nam stavi pred oči, kako se stanje slovenstva na Koroškem slabša od leta do leta. Omahujočim bratom pomagati, je dolžnost, ki nam jo narekuje krščanska ljubezen. Posezimo v tej obrambi po orožju pravičnosti! Pravičnost zahteva enakopravnost in vzajemnost: kakor ti meni, tako ja tebi. Kar zahtevajo Nemci za svoje narodne manjšine, to smemo tudi Slovenci zahtevati za svoje. Kar dajo Nemci slovenski narodni manjšini, toliko dajmo tudi nemški manjšini v naši državi. Nič manj in nič več! To bodi naš sklep ob 17. obletnici nesrečnega plebiscita!

V NAŠI DRŽAVI

Zvišanje uradniških plač. S prvim novembrom bodo povišani državnim uradnikom mesečni prejemki. Omenjenega dne bo vlada vrnila državnim aktivnim uslužbencem posebne draginjske doklade in doklade za otroke, v kolikor so jim bile odvzete ali zmanjšane leta 1935. Zvišanje uradniških plač, za kar bo izdal finančni minister na leto 240 milijonov dinarjev, se bo nanašalo predvsem na nižje uslužbenstvo, ki pri sedanjem podraženju življenjskih potrebščin krvavo potrebuje zboljšanje položaja.

Uradna pot ministrskega predsednika dr. Stojadinoviča v Pariz. Francosko časopisje je razneslo vest (kar smo poročali že v zadnji številki), da pride v kratkem v Pariz naš ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović. Ob tej priliki bosta podpisani dve pogodbi. Podaljšana bo prijateljska pogodba, katera je bila sklenjena med obema državama 2. decembra 1927, podaljšana 2. decembra 1932 in bo sedaj podaljšana do 2. decembra 1942. Naš šef vlade bo dalje podpisal novo trgovinsko pogodbo s Francozi in je besedilo za ta gospodarski dogovor že sestavljeno. Stojadinović je 10. oktobra odpotoval v Pariz.

Slovenska katoliška obitelj kupuje in rabi poštne depisnice Sv. Cirila in Metoda. Na vsaki pošti samo en dinar